

Esquire

Poti avea' încredere în acest om?

De Cristian Lupșa
Fotografii de Alex Gâlmeanu

Dragoș Bucurenci a tânjit să scape de copilărie. Nefiind bun la nimic anume, s-a risipit în toate: fizică, chimie, filosofie. A renunțat la facultate pentru o slujbă. A dublat regimul de club cu un regim de vicii: alcool, tutun, iarbă, K, pastile. A publicat zeci de articole, a scris o carte și a fugărit trenduri. >

◀ A devenit vedetă de televiziune și copilul teribil care s-a duelat cu intelectualimea română în interpretarea comunismului. A preluat Salvați Dunărea și Delta și a făcut din ea cea mai puternică organizație de mediu din țară. S-a construit pe sine ca brand cu atâta sânge, încât lumea a uitat că el se ocupă de ecologie. „Tu ești pretutindena”, i-a spus un profesor în liceu. „Asta o să te piardă pe tine.” Astăzi, la 27 de ani, Bucurenci conduce MaiMultVerde, o asociație ecologistă care reinventează modul de funcționare al unui ONG. E hiper-competitiv, tranșant, nemulțumit, pedant, vanitos, idealist și hotărât să domolească pretutindena din el, ca să poată termina ce începe.

22
August
TÂRGOVIȘTE

Domnu' Sandu oprește Mercedesul negru în parcare din fața clădirii în care locuiește Dragoș Bucurenci. E o construcție a Bucureștiului de odinioară în care, conform plăcuței, a trăit, scris și luptat gazetarul interbelic Leon Kalustian. O poartă neagră de metal ocrotește liniștea

din curtea interioară.

E 6:05, Bucurenci întârzie și nu răspunde la telefon.

Domnu' Sandu conduce propria afacere de transport și lucrează doar cu Unilever. În dimineața asta trebuie să ne ducă pe Bucurenci, pe unul dintre angajații companiei și pe mine până la Târgoviște, de unde primii doi se vor întoarce pe bicicletă într-o caravană de promovare a mișcării. Iese din mașină cu telefonul în mână și se leagănă până la poartă încercând încă un apel. Și încă unul. Nimic. Sunt vreo patru clădiri la numărul 16 și nici unul nu știe în care stă Bucurenci. Domnu' Sandu e un bărbat pe la 50 de ani, dar clăia șatenă îl întinereste. Revine în mașină și ridică volumul radioului setat pe EuropaFM. Din boxe se aude *Sweet Dreams*, hitul La Bouche din 1994. E ciudat că Bucurenci nu răspunde. Ar fi trebuit să fie treaz de la 4:30. De o lună încoace experimentează somnul polifazic și doarme trei ore pe noapte și trei reprize de câte 20 de minute ziua. Tipul de la Unilever, împăienjenit pe bancheta din spate, e îngrijorat că nu vom ajunge la timp. „La limită e puțin spus”, mormăie domnu' Sandu în timp ce se luptă cu o pungă de semințe de floarea-soarelui, prăjite și decojite. Își umple o palmă sănătoasă, ia cutia de Red Bull Light în cealaltă și iese iar din mașină. Mai încearcă un apel, probabil al șaselea.

Descumpănit, revine după semințe. Poate face duș, îi spun. „Făcea și cadă-n pula mea și tot era gata”, îmi răspunde și pune iar telefonul la ureche. Atmosfera, oricum de letargie, s-a contaminat cu o boare de ostilitate și-un „de ce naiba mai mergem”. Ciclistii pornesc din Târgoviște la 8:30, iar noi suntem în centrul Bucureștiului la 6:40, cu doar un participant din doi în mașină. De când stăm în parcare, s-a făcut ziua.

După nici două minute sună Bucurenci. Nu auzise nici apelurile, nici cele trei alarme împrăștiate prin casă; organismul i-a învins experimentul cu somnul. Iese grăbit peste 10 minute, spășit și tras la față, cu eterna barbă de-o zi. E îmbrăcat într-un tricou alb în V, pantaloni scurți în carouri, șosete Emporio Armani și-o pereche de pantofi sport. „Îmi cer mii de scuze”, spune.

„De obicei nu fac chestii din astea.”

E prima mea zi în viața lui Bucurenci, superstarul verde, omul supraaglomerat, cu viața planificată la sânge, și el nu se trezește. Astăzi trebuie să pedaleze pentru promovarea unui stil de viață sănătos în caravana „Puțin din fiecare și multă mișcare”, un proiect derulat de International Advertising Agency România și Consiliul Național al Audiovizualului. Cei 80 de kilometri dintre Târgoviște și București sunt ultimii – și cei mai mediatizați – din turul de șapte orașe în șase zile. Lângă politicieni, sportivi și reprezentanți ai companiilor-sponsor trebuie să fie și el, Dragoș Bucurenci, ecologist, suit în șad din partea MaiMultVerde, organizația neguvernamentală de mediu pe care o conduce. (Merge cu Unilever, unul dintre sponsorii caravanei, pentru că e una dintre companiile care finanțează proiectele MaiMultVerde.)

E o mișcare de imagine și nu e nimic rușinos în asta. Vizibilitatea MaiMultVerde nu e un scop în sine, ci doar un mijloc de-a bifa obiectivele pe care asociația pornită în aprilie le-a stabilit pentru acest an: să planteze 10.000 de arbori, să adune 20 de tone de gunoaie, să creeze o rețea națională de 2.000 de voluntari și să strângă un milion de euro în finanțări din mediul privat. Această vizibilitate, rară pentru un ONG atât de tânăr, se datorează unui cumul de factori. În primul rând, contextul e potrivit pentru ecologie. România, în ton cu lumea, e pe valul eco – se înființează asociații, voluntari și vedete plantează copaci și strâng gunoaie cot la cot, se fac campanii de reciclare, se lansează publicații specializate. Al doilea factor e experiența pe care o parte din echipă a acumulat-o la Salvați Dunărea și Delta, asociație pe care Bucurenci a condus-o din 2004 până în martie 2008. Al treilea e strategia MaiMultVerde, care nu e o organizație de activism și protest. Nu face petiții, ci plantări. Nu critică, ci construiește. Iar banii pentru acțiuni vin exclusiv din bugetele de responsabilitate socială corporatistă (CSR) ale marilor companii – o practică aproape inexistentă în rândul ONG-urilor românești. Al patrulea factor e Bucurenci însuși, copilul rebel ajuns vedetă TV, ajuns numele pe care-l recunoști fără să știi neapărat ce face, ajuns vârful unei mișcări.

Domnu' Sandu ne aduce la timp în Piața Tricolorului din Târgoviște. Bucurenci dispăre într-o dubă hărtănită să se schimbe. Își echipează cei 1,87 m și 86 de kg într-o pereche de pantaloni cu un număr mai mic (doar pe ăștia i-a găsit una dintre colege) și un tricou negru cu sigla organizației pe piept (nu mai mare decât o monedă) și își ia locul lângă politicienii și sportivii invi-

tați la eveniment. Așteaptă să termine ce au de spus, apoi preia microfonul. Vorbește apăsător și la obiect: abia când vom reîncepe să facem sport în orașe, vom vedea că nu au fost gândite pentru asta și vom începe să le schimbăm. Optzeci de kilometri făcând cu noaptea-n cap pentru 30 de secunde cu presa locală.

La 8:50, plutonul – un europarlamentar cu mâna în ghips, un primar, două sportive cu medalii olimpice, reprezentanți ai companiilor, un grup de cicliști profesioniști și Bucurenci – pornește într-un ritm chinuit de 15 km/oră, pradă ușoară pentru soarele care se-ncege grăbit, până să aprindă spre prânz becul de cod galben. La 11:00, după 30 de km, organizatorii opresc caravana ce promovează un stil de viață sănătos la un han, pentru o masă de la care nu lipsesc sucurile și fripturile. Bucurenci mănâncă roșii, ardei și brânză. Dacă e deranjat de contrastul dintre mesaj și organizare, nu o spune.

La 13:00, caravana repornește. După alți 20 de km greoi, organizatorii decid că e imposibil să ajungă la București la 15:30, ora la care invitaseră presa. Politicienii și sportivele sunt imbarcați în mașinile însoțitoare. Cicliștii de carieră, dornici de-un sprint, rămân pe bicicletă. La fel și Bucurenci. Nu e greu de înțeles de ce. Treizeci de kilometri la 35 de grade în trena profesioniștilor e genul de exces căruia nu-i poate rezista. Apoi, abandonul e rușinos, iar el e prea mândru să coboare din șa. Și mai e problema cu autenticitatea. Cum să se aștepte Bucurenci ca oamenii să subscrie la valorile organizației sale, dacă el însuși nu o face? Cum să le ceară să recicleze, să facă voluntariat, să planteze, să meargă pe bicicletă, să creadă într-o Românie mai verde dacă el se retrage în Mercedesul climatizat ca să ajungă la timp pentru poza de finis? O fi Bucurenci un ecologist de birou, dar nu e unul de paradă. La intrarea în București, unde cei care abandonaseră revin în formație, pe fața lui albită de praf și efort apare zâmbetul victoriei.

Casa pe care MaiMultVerde o împarte cu Salvați Delta e mai înghesuită decât birourile unei instituții publice; sunt 15 oameni care încearcă să lucreze în câteva camere. Singurul loc mai liniștit în această dimineață e bucătăria, unde Bucurenci își pregătește o gustare pentru ședința săptămânală de status. Decojește niște mere verzi (ca să scape de pesticide, spune el) și apoi niște kiwi. Cu farfuria plină se strecoară printre măsuțele colegelor până în biroul lui, care e și sală de ședințe. Încăperea, mobilată sumar, are pe un panou o serie de mesaje care amintesc de una dintre încercările lui Bucurenci de a se lăsa de fumat (a reușit la a patra): nefumătorii conduc mașini curate, nefumătorii fac sport și arată bine, nefumătorii sunt buni la pat (*inaj*) – ultimele litere adăugate cu pixul. Bucurenci e îmbrăcat cu blugi albastru-închis și un tricou negru cu modelul unei cravate argintii pe piept. Fruntea îngustă e înțepată de vârful unei acolade deschise de la o tâmplă spre cealaltă de părul negru tuns cu mașina – întotdeauna pe 1. Ochii sunt păziți de două copertine stufoase de sprâncene, iar buzele subțiri umbrite de-un nas hotărât.

Pe rând i se alătură și echipa MaiMultVerde, tineri cu media de vârstă sub 30 de ani – șapte femei și un singur bărbat în afară de Bucurenci. („Haremul lui Bucurenci” e o glumă care-l face să rădă pisicește.) Face turul mesei cu privirea și anunță: „Am renunțat la somnul polifazic”. Exclamațiile de bucurie dublate de aplauze arată că experimentul nu-l afecta doar pe el. Pășania

cu întârzierea – deși nu prima – umpluse paharul. Sperase să învingă plăcerea organismului de-a dormi și să găsească timp de învățat pentru sesiunea de restanțe. Acum doi ani a intrat la Arte să-și ia o licență ce i-ar permite un eventual master afară. Polifazicul era o șansă de-a trece anul.

Acum trebuie să găsească timp într-un program înghesuit. Are deja toată săptămâna programată, iar următoarea lună e crucială pentru viitorul organizației. La sfârșitul săptămânii, MaiMultVerde se mută într-un sediu nou, o mișcare care petrecește despărțirea de Salvați Delta. Pe lângă programele curente – weekendurile de curățenie și Ciclotecă, centrul de închiriat biciclete –, trebuie finalizată *Gala Verde*, un eveniment de strângere de fonduri transmis în direct la TVR, unde vor veni oameni cu bani și putere pentru a se lăsa convinși nu doar că mediul merită atenție și finanțare, ci și că e de *bonton* să investești în această cauză. Cineva i-a spus odată lui Bucurenci că e singurul care putea face din ecologie un snobism.

„Asta mi-am propus”, mi-a spus. „Eu cred foarte tare că asta a și ținut ecologia deoparte atâta vreme. Haina ei de Cenușă-reasă. Eu i-am pus o țoală bună, i-am dat cu puțin fond de ten, am învățat-o să se poarte, să vorbească în societate și am scos-o în lume, să cunoască oamenii care o pot ajuta. Sunt oamenii cu bani, care nu discută cu ștoarfele, cu vagaboandele. Am făcut-o cu adevărat doamnă.”

S-a născut în București și a copilarit într-un apartament cu două camere din cartierul Tineretului împreună cu părinții, amândoi chimiști, și cu Simina, sora lui cu un an mai mare. Familia era ca multe altele: părinți ocupați, copii mai mereu pe la bunică, cel mare programat pentru reușită, cel mic lăsat de capul lui. Dragoș era un Morcoveață care vroia să evadeze din copilărie, pe care o trăia speriat de încetineala cu care trece timpul. De mic se infiltra în discuțiile părinților cu prietenii. Vroia să fie om mare și să nu mai trebuiască să meargă la țară pentru veri interminabile departe de prieteni, unde trebuia să o ajute pe bunica la plivit și semănat și unde nu avea voie să se ridice de la masă până nu termina tot ce i se pune în farfurie. La 10 ani, un unchi i-a dat să fumeze, obicei pe care-l știa de la părinți. Fumatul l-a prins și i-a fost mai încolo bilet de intrare în gașcă.

A început liceul la Vianu, un liceu de informatică. Ohara Donovetsky, profesoara lui de română, își amintește că era bătaios, iar sistemul ei de predare – prelegere-seminar – îi avantaja pornirile polemice. Era de dorit să fii printre „finaliști”, cei care la sfârșitul orei mai aveau energie să dezbată. „Nu numai că Dragoș era aici întotdeauna”, spune ea. „Dar el și câștiga bătaia.” Donovetsky, care mi-a scris trei pagini despre el, spune că avea „un vocabular care-l slujea admirabil, un simț al umorului (ușor malițios la vârsta aceea, cu o malițiozitate mai târziu atenuată, dar nicio-dată anihilată), o impecabilă logică și o pasiune a argumentării frecventă la adolescenți, dar unică în cazul lui prin inventivitatea și calitatea argumentelor”.

Dragoș-adultul nu e atât de indulgent cu Dragoș-puștiul chitit să-i pună la punct pe cei mai puțin pregătiți. Scria acum un an că în liceu era „un tip infect”: „Purtam cămașă și sacou și cravată. (...) Militam în schimb împotriva disciplinei și conformismului. Eram rebel. Eram și singurul care știa că sunt rebel”.

I-a plăcut literatura, dar n-a trecut niciodată de faza pe muni-cipiu la olimpiada de română. Schimba preocupările pe măsură ce descoperea ceva nou: fizica, chimia, psihologia. Se dedica însă fiecareia; a fost la națională la psihologie și la chimie, unde a luat locul doi. La vârsta întrebărilor a descoperit filosofia

și scrierile lui Noica, Pleșu sau Liiceanu. Ideea de-a aparține elitelor îl gădila. După doi ani la Vianu, a dat șpagă să treacă la Sf. Sava, considerat crema învățământului românesc. Deși disprețuia Sava, s-a mutat pentru că vroia să facă filosofie cu Gabriel Săndoiu, un profesor care l-a îndrăgit imediat și care spunea și astăzi că Dragoș e „cea mai strălucită minte din câte am cunoscut”. La 16 ani, Dragoș a debutat în Dilema, o victorie uriașă pentru el. Săndoiu n-a ezitat să-i spună, și să-i repete, un lucru pe care nici unul nu l-a uitat: „Ține minte că vanitatea e cel mai nenorocit păcat”.

„Eu susțineam”, spune Săndoiu, „că el nu rezistă tentației de a dovedi oligofrenilor cât este de inteligent și că de aici obține o mare agitație și se pierde și se răspândește și se risipește”.

La faza locală a olimpiadei de filosofie din a doispea, Dragoș a considerat subiectul atât de prost formulat, încât a scris un text pornind de la o idee din Kant: a încerca să dai un răspuns la o întrebare prost pusă este ca și cum ai încerca să mulgi un țap cu ajutorul unui ciur. Corectorii i-au spus lui Săndoiu că au găsit o lucrare plină de animale și că au râs strânic înaintea să-l pice pe elev. Când a aflat că lucrarea ciudată e a lui Dragoș, Săndoiu l-a întrebat:

„Ai înnebunit? Ai scris de cai, de boi?”

„Eu?”

„Da’ ce ai scris?”

„Aia cu ciurul, cu țapul...”

Săndoiu s-a prins imediat ce făcuse și l-a întrebat dacă a precizat că trăznaia era din Kant. Evident, nu precizase.

„Vezi, mă, Dragoș. Nu-i bine să-i ceri diavolului ceva, că fix aia primești. Tu ai vrut să fie o lucrare pe care să n-o înțeleagă toți prostii. Și exact aia ai făcut.”

Acum, MaiMultVerde – atât ca organizație, cât și ca misiune – e principala direcție a lui Bucurenci, una surprinzător de limpede pentru rătăcitorul din el. În ședință nu se regăsesc analogiile filosofice ale adolescentului. Discuția e lejeră, dar îndeajuns de fermă încât să nu devină o întâlnire interminabilă despre nimic. Bucurenci își bifează pe rând punctele de pe listă: să nu mai venim la muncă după 11, să creștem traficul site-ului, să jurizăm concursul de vopsit Prius-ul (hibridul donat de Toyota), să anunțăm noile tarife pentru închiriat biciclete, să creăm un sistem de hrănit voluntarii când facem o acțiune, să comandăm obiecte promoționale.

„Nu se poate să nu avem materiale promoționale la patru luni de la lansare”, le spune colegilor din echipă, privindu-i pe rând. Ca pentru a atenua efectul criticii, adaugă autoironic: „Ca să pot lăsa în urmă un parfum de om de bine și de lume”. Chiar și fără obiecte promoționale, puterea de convingere a lui Bucurenci, combinată cu eficiența echipei, au făcut ca în patru luni MaiMultVerde să bifeze deja obiectivele anuale de strângere a gunoiului și de voluntari mobilizați. Din cei 1 milion de euro planificați au strâns deja 700 de mii. Vor ca în trei ani să strângă cinci milioane de euro, iar în cinci să fie cel mai important ONG de mediu din țară.

După o oră jumate, ședința se încheie cu instrucțiuni destul de clare. Bucurenci le preia pe ale sale care includ, ca de obicei, o groază de telefoane. Apoi ia cheile Prius-ului și își urmează

agenda: o vizită la noul sediu să verifice cum merge renovarea și, după prânz, o ședință de sumar pentru glossy-ul de ecologie căruia i-a împrumutat imaginea.

28
August
LEREȘTI

Pășesc la cinci metri în spatele bocancilor negri ai lui Bucurenci, încercând să-mi pun talpa adidașilor pe o suprafață cât mai solidă. Urcăm printr-o pădure musceleană, pe un drum forestier pe care șiroiește un pârâiaș spintecat de urmele gigantice lăsate de TAF-urile care trag trunchiurile de copaci în aval. Suntem doar noi și urcăm fără o țintă clară. N-avem semnal la telefon și nici apă. Bucurenci trebuie să se întâlnească cu o echipă care, de câteva săptămâni, filmează diverse dezastre ecologice prin țară. Imaginile vor fi ulterior montate într-un spot despre voluntariat care va fi prezentat la *Gala Verde*. Lipsește un cadru cu o pădure defrișată și mesajul de la Bucurenci. Pentru asta am venit. Undeva prin pădure ar trebui să fie și echipa.

Urcușul e un terci de pământ, frunze și pietre spălate care par verzi în penumbra creată de copaci. Miroase a năclăială. Cămașa kaki a lui Bucurenci are o țintă de transpirație pe spate. Ține totuși tacticos în mână perechea de ochelari de soare Ray-Ban, iPhone-ul și cheile de la mașină. Pe mână are un ceas TW Steel. Mai e ceva din adolescentul prețios în acest bărbat, conștient de imaginea proiectată și-n acest fund de lume unde abia pătrunde lumina. Ce-i drept, îl văd eu, și eu scriu despre el și poate asta-l pune în gardă.

După liceu, Bucurenci a avut o relație scurtă și tumultuoasă cu facultatea, pe care a lăsat-o baltă când s-a angajat la British Council ca new media manager. A renunțat încet și la preocuparea pentru filosofie, pentru că i se părea o disciplină divorțată de lumea reală. N-avea o direcție, dar ținea strâns de dorința de-a ajunge cineva. Cum îi place să spună, acompaniat de surâsul șiret care-i trădează vârsta, el la Serbarea Abecedarului a fost abecedarul. A început să-și construiască imaginea și să se insinueze în lumea culturală. A încetat să se semneze Dragoș Radu-Bucurenci, pentru că nu vroia să ajungă un „trei inițiale” ca CTP sau HRP. Își ardea frustrările în droguri și alcool. „Aveam nevoie de tot cocktailul ăla ucigaș ca să uit cine sunt”, mi-a spus la

un prânz. „Să nu-mi aduc aminte tot timpul cât de nașpa sunt eu și cât de mulți nu mă plac.” În 2004, Polirom i-a publicat *RealK*, o carte bazată în parte pe experiența lui personală cu drogurile.

În același an, Liviu Mihaiu l-a adus ca manager la Salvați Delta, o organizație nou înființată în grupul Cațavencilor. Nu mai fusese în Deltă, iar contactul cu ea l-a captivat. „E orgasmic”, mi-a spus. „N-ai cum, după asta, să nu devii ecologist. Trebuie

să fii insensibil, trebuie să ai sufletul uscat și ochii împăienjeniți de traiul citadin ca să nu vezi...”

La Salvați Delta a înțeles valoarea capitalului de imagine. La început tranzacționa cu capitalul de imagine al vedetelor pentru a crește vizibilitatea organizației. Apoi, a hotărât să-l acumuleze el însuși. Restul e istorie recentă. L-ați văzut în emisiuni TV, de la *Cultura Libre* la *România Verde*. A avut, timp de un an, un

Tentația de a schimba e foarte mare. Schimbarea e cronofagă. Nu-ți mai lasă timp. Dacă vrei să schimbi lumea, nu prea mai ai timp să te îngrijești de tine.

editorial săptămânal în Evenimentul Zilei. S-a contrat pe blogul propriu cu oameni care-l considerau superficial. S-a dueltat cu Andrei Pleșu și Gabriel Liiceanu pe marginea comunismului. Deși Salvați Delta era prioritatea lui, percepția era alta. Era în prea multe locuri și făcea prea multe lucruri.

Printre ele, au fost câteva care l-au ajutat să se focalizeze. A primit o bursă la Erisma, un program de leadership pentru manageri al asociației Erudio. Aici, spune Cosmin Alexandru, președintele Erudio, a renunțat la unele prejudecăți, a înțeles lumea corporatistă și felul în care ea poate contribui la proiectele lui de ecologie. A făcut psihoterapie, unde a descoperit că drogurile, viața dezordonată și excesele erau doar niște forme false de satisfacere emoțională. A schimbat strategia Salvați Delta, pe care a dezbrăcat-o de haina de ONG și a făcut-o un business. Un business de pe urma căruia profită societatea, dar un organism cu sisteme, proceduri de lucru, viziune. A adus psihologi să-l ajute cu dezvoltarea organizațională. A automatizat sistemul financiar. A încetat să mai aștepte fonduri de la guvern și împreună cu echipa s-au apucat să bată la ușile sectorului privat. Strategia a crescut bugetul de la 175 de mii de euro în 2006 la aproape un milion în 2007, când asociația a câștigat Marele Premiu și premiul la secțiunea de mediu a Galei Societății Civile pentru proiectele de curățenie și lobby – printre care deblocarea a 16 milioane de RON de la guvern pentru un sistem de colectare a deșeurilor.

Bucurenci crede că poate face și mai mult. „Pentru mine, Salvați Delta a fost o ciornă. Acum trec pe curat.”

După 30 de minute de urcat fără să ne întâlnim cu nimeni, suntem pe cale să abandonăm. Tocmai atunci apare Claudiu, producătorul spotului. Împreună cu Viorel, cameramanul, au găsit o zonă defrișată unde se poate filma, dar e la încă jumătate de oră de urcat – o bună parte din traseu prin pădure, în pantă abruptă. Bucurenci încuviințează. Își dă jos cămașa și o întinde pe rucsacul lui Claudiu ca să se usuce până sus. Rămâne la bus-tul gol, expunând șarpele tatuat deasupra omoplatului drept, amintire a nopților petrecute în cortul de techno la festivalul Sziget. Inspiră și pornește mai departe.

Bucurenci își cunoaște momentele de derută și de hotărâre. Iar modul în care urcă panta, evitând bălțile de noroi, e atât de sigur încât simt că mă trage după el. Dar către ce? La ce îi folosește capitalul de imagine pe care l-a strâns?

„Îmi folosește să-mi fac treaba la asociație, dar pe lângă asta îmi folosește mie în viață. Oamenii trebuie să acumuleze ceva dacă doresc să-și schimbe din când în când cariera. Eu vreau să am la un moment dat lejeritatea de a spune: uite, ai putea să-ți permiți trei zile pe săptămână să faci ce vrei tu. Care ar putea să însemne să mă duc la niște școli de scris, să fac voluntariat prin alte țări. (...) Poți transforma capitalul de imagine în ceva foarte benefic și pentru tine și pentru ceilalți. Eu cred foarte tare că orice capital pe care îl acumulezi de la ceilalți îl datorezi de fapt lor.”

„Dacă mi-aș dori vreodată să acumulez putere, pentru asta ar fi: pentru a schimba lucrurile. Nu putere de dragul puterii. De-aia nu-i înțeleg pe capitaliștii noștri. Știu ce e cu ei, e acest drog al acumulării, dar nu-și dau seama că un drog mult mai sănătos și mai puternic este acest drog al schimbării. Uită-te la Bill Gates și Warren Buffet. Ce înseamnă să-ți dai seama că ai ajuns în punctul în care poți să influențezi lumea. Știi topul făcut de *Time*?”

Cu cei mai influenți 100 de oameni?

„În ăla așa vrea să fiu. Aș vrea să pot să spun la sfârșitul vieții, într-o propoziție: *Eu am făcut lumea mai bună*. Nu mă văd

descoperind, nu mă văd inventând. Eu mă văd ajutându-i pe oameni să descopere niște lucruri în ei. Să descopere de fapt că e în ei totul.”

Omul care se definea ca un „produs antipatic al societății de consum” a crescut. Acum știe ce vrea. Vrea să ajute oamenii să transforme lumea și pe ei înșiși. Dar din ce postură?

„Eu trebuie să mă hotărâsc la 30 de ani. Vreau să construiesc MaiMultVerde până la punctul în care e pe picioarele ei și e o organizație de voluntariat național care chiar schimbă lucrurile. Trebuie să-ți dai seama că ai foarte multe șanse în tine. Dar întâi e important să termini ce-ai început. Eu aveam această problemă. Nu terminam ce începeam. Nu puteam să hotărâsc ce o să fac. De-asta termenul meu este 30 de ani. Mi-am dat patru ani să construiesc această organizație. Apoi văd – vreau să fac politică, vreau să scriu...”

Drumul forestier se oprește într-un cimitir de trunchiuri hăcuite din vârful dealului. Viorel ne așteaptă. De aici, în stânga, prin pădure, urmează un urcuș abrupt pe un covor de frunze și așchii. După un sfert de oră, ieșim brusc în lumina soarelui de prânz. O limbă rasă de arbori, decupată parcă din pădure cu o mașină gigantică de tuns, se întinde până în vârful crestei. Ne oprim în dreptul unor cioturi și așteptăm până Viorel își pregătește camera.

Bucurenci nu e un ecologist activist. Crede că trebuie să faci pace cu lumea, să lucrezi împreună cu ea, nu contra ei, ca s-o schimbi. Protestele consumă energie. Nu atacă nici autoritățile, nici companiile care exploatează pădurile, ci mobilizează oameni. În toamna asta, de exemplu, MaiMultVerde va organiza o tabără de voluntariat unde se vor alege 80 de lideri care să coordoneze activități prin țară și se vor planta 10.000 de copaci, implicând alte câteva sute de voluntari.

Viorel e gata. Bucurenci se îmbracă în cămașa acum uscată și privește decis în obiectiv. Știe mesajul pe de rost. Scurt și concis, ca de obicei:

„Când vin inundațiile, oamenii se roagă la Dumnezeu. Când văd albiile râurilor înșesate de gunoaie, dau vina pe autorități. Dar nici Dumnezeu, nici autoritățile nu defrișează hectare de pădure și nu aruncă munți de gunoaie în râuri. Tot așa, nici Dumnezeu, nici autoritățile nu vor veni să planteze sau să curețe. Responsabilitatea este a celor care consumă acest lemn și care aruncă aceste gunoaie. A oamenilor. Tot oamenii trebuie să vină să planteze și să curețe.”

Bucurenci face astăzi 27 de ani. Și-a început aniversarea devreme, urcându-se într-un autocar cu 47 de voluntari pe care MaiMultVerde îi duce la o acțiune de strângere de gunoaie în Deltă, la Muriighiol. Doar că excursia, a treia organiza-tă până acum de tânărul ONG, nu merge bine. E nouă dimineața, am pornit acum patru ore, iar drumul nemarcat pe care-l speram o scurtătură ne-a scos lângă Medgidia, în direcția opusă destinației. Bucurenci e agitat și stă în picioare pe culoar, privind când spre șofer, când spre Ioana, colega lui. „Nu-mi vine să cred”, bombăne nemulțumit. Nimeni nu știe dru-mul spre Tulcea, șoferul nu are hartă în autocar și suntem într-o mamă de întârziere. Bucurenci injură și pune mâna pe telefon să ceară indicații. Ioana fixează ușor temător șoseaua.

O oră mai târziu suntem iar pe un drum greșit. Soarele a înce-pu să străpungă învelișul mașinii, iar voluntarii – o adunare între

Tricou Muji Eco
Jeans Bolivia

18 și 30 de ani – și-au cam pierdut răbdarea. „Avem o problemă”, le spune Bucurenci în microfon. „Indicații contradictorii.” Un val de cârcoteli străbate autocarul.

Bucurenci dă din cap și se așază, sperând că noua rută ne va duce unde trebuie. Mașina se pune iar în mișcare și el adoarme în câteva minute. Are capul căzut pe umărul stâng și nu pare deranjat de căldură. Nici telefonul nu și-l mai aude. E încheierea unei săptămâni pline, e ziua lui și se vede iar confruntat cu falia dintre așteptările pe care le are și realitate. Când l-am întrebat dacă și face vreun cadou de ziua lui, mi-a spus că nu merită. Că trece anul cu opt. Doar opt? Da, pentru că n-a reușit să găsească timp pentru o emisiune TV și pentru școală. „Nu pot să las organizația din mână”, mi-a spus. „Și nu e vorba de perfecționism. E ca un joc de lego pe care, o vreme, va trebui să țin mâna. Nu se ține pe picioare.” Poate chiar la anul, speră el, echipa va prelua managementul zilnic pentru ca el să se poată ocupa de viziune și de consolidarea legendei MaiMultVerde. Ce se așteaptă e ca voluntarii să fie vrăjiți de experiența MaiMultVerde. „Glumeam noi că visul meu e să fie 50.000 de voluntari pe o paște care urlă: «Ein Land, ein Reich, ein Führer»”, mi-a spus cu câteva zile înainte. Realitatea e că mai are de muncit.

Autocarul va ajunge la Murighiol cu patru ore întârziere. Se va pleca spre zona de strângere a deșeurilor în grabă. Bucurenci își va cere încă o dată scuze și va spune că va premia cel mai interesant gunoi. Apoi va părăsi grupul și se va duce la pensiune să stoarcă fructe și să facă salată pentru masa de după-amiază. Voluntarii se vor întoarce entuziaști că au strâns peste patru tone și jumătate de gunoi în trei ore. Bucurenci le va servi din sucurile proaspăt stoarse, va premia cel mai interesant gunoi (o hartă, bineînțeles), apoi își va lua la revedere și va porni către plaja de la Portița, unde prietenii îl așteaptă cu o mămligă deghețată în tort. Autocarul va reveni în București după miezul nopții, iar voluntarii vor scrie în evaluări că a fost foarte bine, că doar întârzierea i-a deranjat, că mai vor și că speră că Mai-MultVerde va găsi și niște soluții permanente pentru menținerea curățeniei mediului.

În taxi spre casă, mă gândesc la săptămâna care a trecut și la ce știu despre Bucurenci.

E un bărbat pedant. Deși preferă o ținută informală – blugi și cămașă – e mereu elegant și șarmant. Își face manichiura la salon și se consultă cu prieteni cunosători înainte să apară în public sau în presă. E pretențios și prețios. Estetica obiectelor pe care le folosește e mai importantă decât funcționalitatea lor. Nu-i place iPhone-ul ca telefon, dar îi place ca obiect. Face sport, ia lecții de tango și are grijă de nutriție.

E un șef hotărât. Oamenii cu care se poartă cel mai aspru sunt colegii lui. Nici unul nu-și dorește un perdaf de la Bucurenci. (Deși am auzit-o pe una dintre colege spunând că dacă faci față criticii, livrată mereu la obiect, ieși de acolo luminat.) E atât de consumat de planul de-a face MaiMultVerde o forță, încât reușește uneori să-i facă să se simtă vinovați că nu se gândesc mereu la asta. Pentru întârzierea de la Murighiol a sancționat financiar trei oameni, inclusiv pe sine – ostentativ pentru unii, dar meritat în ochii lui. Doar s-a dezamăgit.

E un prieten spectaculos. Decuplat de telefon, Bucurenci

devine ceva ce ți se întâmplă. Îți aduce o carte numai bună de terminat într-un zbor București-Cluj, știind că nu te-ai fi gândit la asta. Te va ajuta să obții un pașaport nou și o viză în două ore, ca să nu pierzi zborul spre America de Sud, și te va convinge că nu e ghinionul tău că l-ai pierdut pe cel vechi, ci e ghinionul lui molipsitor. Te va trezi dimineața devreme și te va lua cu el la un spital să înveseliți ziua unui copil.

E mereu prezent. Aproape fiecare clipă din ziua de muncă o petrece rezolvând probleme și conectând oameni. Ca să netezească transmiterea în direct a galei s-a dus la CNA să discute regulile menționării sponsorilor. În plus, a obținut promisiunea că CNA va reaminti redacțiilor de știri că numirea sponsorilor unei acțiuni de interes public într-o știre nu înseamnă publicitate. Când ministrul mediului, Korodi Attila, căuta o idee pentru promovarea hotărârii de guvern care prevede, începând cu 1 ianuarie 2009, taxarea pungilor nebiodegradabile cu 20 de bani pe bucată, l-a sunat pe Bucurenci. S-au întâlnit la un prânz informal, unde Bucurenci i-a schițat un plan de eveniment și a dat niște telefoane. Peste o săptămână, împărțeau împreună pungi de pânză într-un supermarket bucureștean sub ochii camerelor tuturor televiziunilor care contează. A fost o victorie de imagine pentru minister, care a reușit să-și transmită mesajul: românii folosesc prea multe pungi de plastic primite gratis de la magazine. Reveniți la mult hulita sacosă de pânză.

Există calcule și planuri în spatele fiecărui lucru pe care-l face – dar nu e o premeditare menită să ne păcălească, ci să-l ajute să-și tempereze haosul. Poate Bucurenci nu e cel mai spontan individ. Nici cel mai cald. Nici cel mai tolerant cu eșecurile proprii și ale celor din jur. Dar așa a învățat să domine pretutindena din el și să-și controleze foamea de-a face ceva grandios. Trăind în lumea lui am ajuns să înțeleg ce mi-a spus o veche prietenă de-a sa: „E imposibil să nu-l iubești. Poate chiar în ciuda a cine e”.

„E un tip cu multe complicațiuni care îl dezavantajează”, spune Sândoiu. „Și care, spun eu cu egoism, sper să nu ne dezavantajeze și pe noi. E un tip de pe urma căruia, cu ajutorul bunului Dumnezeu, am putea avea mare câștig cu toții.” Donovan mi-a spus că profesorii din Vianu numesc generația lui Dragoș „generația Bucurenci” și că-l așteaptă să scrie ceva memorabil. „Îi trebuie timp să mai adune din multele pe care le face, multele din care se compune. Când o să se coacă ce

trebuie să zică lumii, va fi iarăși ceva pentru care va mai trebui inventat un cuvânt, nu credeți?” Emi Gal, unul dintre fondatorii eOk.ro și coleg de suferință în experimentul cu somnul, e direct când evaluează destinul prietenului său: „Dacă ar candida, eu știu că l-aș vota președinte”.

Lista de superlative pe care le-am adunat ar putea continua. Ce e important de reținut e că nimeni nu se îndoiește că Bucurenci va face ceva

spectaculos. Iar dacă merge în ritmul ăsta, dacă reușește să-și înfrâneze vanitatea și dacă nu va uita că singurul scop nobil al faimei este puterea de-a schimba lumea, va ajunge probabil într-un punct – fie el politic, umanitar ori literar – în care mult mai mulți dintre noi vom fi nevoiți să răspundem la întrebarea care pe mine m-a măcinat o săptămână întreagă: poți avea încredere că Dragoș Bucurenci va face ce și-a propus?

Eu am. ■

**Am o minte înfiorător
de rațională, care nu
este obișnuită să fie
creativă, care își inter-
zice și se pedepsește
când greșește.**